

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการเกษตรและป่าไม้

ลักษณะและปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ
ในจังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายเจน ทาฟอง

ตุลาคม 2544

ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. เทพ พงษ์พานิช

ภาควิชา/คณะ

ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม 2) ลักษณะการปฏิบัติงาน และ 3) ปัญหาข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 88 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS / PC)

ผลการวิจัยสรุปดังนี้ ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 42 ปี ส่วนใหญ่แต่งงานแล้วและปัจจุบันอยู่กับครอบครัว จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดำรงตำแหน่งพนักงานพิทักษ์ป่า มีรายได้จากทางราชการต่อเดือนเฉลี่ย 10,892.16 บาท ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในอุทยานแห่งชาติขณะให้ข้อมูลเฉลี่ย 10 ปี ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านอุทยานแห่งชาติเฉลี่ย 13 ปีโดยประมาณ และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านอุทยานแห่งชาติมาตลอดเวลาการปฏิบัติงานราชการ

ลักษณะการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านที่แนวทางการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าอุทยานแห่งชาติในจังหวัดเชียงใหม่มีการดำเนินการและปฏิบัติตามมาตรการหรือวิธีการในการจัดการอุทยานแห่งชาติที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาพื้นที่อยู่ในเกณฑ์การปฏิบัติที่ถูกต้องตามเกณฑ์วัดผลการวิจัยครั้งนี้ สำหรับในด้านที่ 2 ลักษณะการ

ได้ว่าเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติมีลักษณะหรือวิธีการปฏิบัติงานป้องกันและ
ต้องตามบทบาทและอำนาจหน้าที่

ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานสรุปได้ดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย ใ
รับผู้กระทำผิด ได้แก่การที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเด็ดขาด จากความไม่แน
นอนของนโยบายรัฐบาลและบทบัญญัติของกฎหมายบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับการนำไปบังคับใช้
กับราษฎร เจ้าหน้าที่ได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องสร้างความเข้าใจร่วม
กันเพื่อให้กระบวนการบังคับใช้กฎหมายดำเนินการได้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง สำหรับปัญหาเกี่ยว
กับบทบัญญัติของกฎหมาย คือบทบัญญัติของกฎหมายล่าช้าไม่สอดคล้องกับสถานการณ์
ปัจจุบัน ควรปรับปรุงแก้ไขให้สามารถนำไปบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับราษฎรในพื้นที่ ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าราษฎรขาดความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับกฎหมายและการจัดการอุทยานแห่งชาติ ควรประชาสัมพันธ์ชี้แจงทำความเข้าใจและปลูก
ฝังจิตสำนึกการอนุรักษ์ ตลอดจนสนับสนุนในราษฎรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษา
อุทยานแห่งชาติ และปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานข้างเคียง คือขาดการประสานงาน วัตถุประสงค์
และแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในพื้นที่ขัดแย้งกับการจัดการอุทยานแห่งชาติ เห็นควร
ประสานความร่วมมือและปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการจัดการอุทยาน
แห่งชาติ

ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ พบว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ
ปฏิบัติงาน ควรจัดสรรเพิ่มเติม สำหรับปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่นั้น
คือการที่เจ้าหน้าที่บางส่วนด้อยประสิทธิภาพจากการขาดความรู้ความสามารถและทักษะในการ
ปฏิบัติงาน รวมถึงขาดขวัญและกำลังใจจากการได้ค่าตอบแทนน้อย ควรจัดฝึกอบรม เพิ่มสวัสดิ
การและค่าตอบแทนให้มากขึ้น ส่วนปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่
ระบุว่าจำนวนไม่เพียงพอและขาดประสิทธิภาพ ควรจัดหาเพิ่มเติมและซ่อมแซมของเดิมที่ชำรุดให้
สามารถใช้งานได้ ในขณะที่ปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ นั้น ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและ
กำลังใจและขาดความสามัคคี ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่ชั้นผู้น้อยและบริหารงาน
อย่างมีประสิทธิภาพ และนโยบายการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ขาดความชัดเจนมีการเปลี่ยนแปลง
ควรจัดทำแผนแม่บทในระดับประเทศไว้เป็นกรอบการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

Abstract of the special problem submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Agriculture and Forestry Administration

JOB PERFORMANCE AND PROBLEMS OF NATIONAL PARK STAFFS
IN CHIANG MAI PROVINCE

By

JANE THAPHONE

OCTOBER 2001

Chairman Associate Professor Dr. Thep Pongpanich
Department/Faculty Department of Agricultural Extension,
Faculty of Agricultural Business

This research was conducted to study 1) personal and socio-economic attributes of national park officers in Chiang Mai province; 2) their job performance; and 3) their problems and recommendations. The data were collected from 88 national park officers through questionnaires and analyzed by using the SPSS/PC

The results of the study showed that all respondents were male, 42 years old on average. Most of them were married, lived with their families, had completed Grade 11 (*Mathayom 5*), and worked as national park rangers with an average monthly salary of 10,892.16 baht. They have been working in the specific national park when the data were collected for an average of 10 years and they have been engaged in the national park jobs for an average of 13 years; most of them have dealt with such jobs throughout their working years

In terms of the two aspects of their job performance, the respondents were found to perform their job in an appropriate way based on working methods measures of national park management and maintenance. Also, their performance in

or pe

pond rki iler luded the law
 law you be his rtely th
 nd leg les, laws
 dated solve oblems po leni ed
 ed coopéra lid joi de aw en
 he tici be evised ior liv
 nh invi po
 lag ad nd de nd the
 lid be rovi to the
 ng ion ion be to
 ita ng ina rki hi with no
 inal tives ide
 wei rki nag he
 to ipr iple lid to hi
 be pa inax
 lid be led As pr
 ted ng nd low
 Ther be
 lid rou sed ng pr
 ion pon idi tr
 ien' tool eq shoi be provide ind shoi lid
 O or incl ed lac ile
 Ther
 pd lid